

МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ ТА ІНФОРМАЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ ДИЗАЙНУ І МИСТЕЦТВ
Факультет «Дизайн середовища»
Кафедра «Дизайн тканин та одягу»

АЛЪЯНОВА Наталія Олегівна

**ТРАНСФОРМАТИВНЕ ФОРМОУТВОРЕННЯ СУЧАСНОГО
ОДЯГУ ІНСПІРОВАНЕ ЗРАЗКАМИ СОКРАЛЬНОГО МИСТЕЦТВА**

Кваліфікаційна робота
на здобуття СВО «Магістр» зі спеціальності 022 Дизайн
ОПП «Концептуальний дизайн в індустрії моди»

Кваліфікаційна робота містить результати власних досліджень.
Використання ідей, результатів і текстів інших авторів мають посилання
на відповідне джерело.

 Н.О.

Науковий керівник: Лагода Оксана Миколаївна,
доктор мистецтвознавства, професор

Харків 2023

АНОТАЦІЯ

Альянова Н.О. Трансформативне формоутворення сучасного одягу інспіроване зразками сакрального мистецтва. Кваліфікаційна робота на здобуття СВО «Магістр» зі спеціальності 022 Дизайн, ОПП «Концептуальний дизайн в індустрії моди». Харківська державна академія дизайну і мистецтв. Харків, 2023.

Цей проєкт націлений на вивчення впливу сакрального мистецтва на сучасну моду та культурні аспекти внутрішньої стійкості. Дослідження відображає пошук нових шляхів самоідентифікації в умовах втрати віри в традиційні цінності та висвітлює роль моди та візуальної експресії у цьому процесі. Арт-проєкт "Щирі серця" досліджує збереження найцінніших аспектів людської душі та прагне повернути спокій і чистоту шляхом самоідентифікації та правильних пріоритетів через жіночий одяг, використовуючи сакральне мистецтво. Результати підкреслюють важливість спадщини сакрального мистецтва для формування модних тенденцій та підтверджують вплив духовності, символіки та традицій на створення трансформативних елементів у сучасній моді. У роботі зібрано і проаналізовано теоретичні джерела вітчизняних та зарубіжних науковців у сфері сакрального мистецтва, виявлено ступінь вивченості теми.

Виявлено, що втрата віри в традиційні цінності викликає пошук нових шляхів самоідентифікації, де мода та візуальна експресія грають важливу роль. Досліджено вплив сакрального мистецтва на моду, включаючи використання символіки, духовності та традицій у створенні образів. Розкрито взаємозв'язок між духовністю, символікою та традиціями сакрального мистецтва та створенням унікальних та трансформативних образів у сучасній моді.

Ключові слова: сакральне мистецтво, арт-проєкт, самоідентифікація, просвітлення, духовні цінності, мода та релігія.

ЗМІСТ

АНОТАЦІЯ.....	3
ВСТУП.....	5
РОЗДІЛ 1. ВТРАТА ВІРИ І ПОШУК САМОІДЕНТИФІКАЦІЇ В СУЧАСНОМУ СВІТІ.....	6
1.1. Одяг, як форма вираження культурних цінностей.....	6
1.2. Втрата віри та мода: інтерпретація у візуальному вираженні.....	17
Висновки до першого розділу.....	25
РОЗДІЛ 2. ТРАНСФОРМАТИВНЕ ФОРМОУТВОРЕННЯ, ЯК СУЧАСНИЙ ПІДХІД ДО ДИЗАЙНУ ОДЯГУ.....	26
2.1. Історія та особливості проектування одягу з елементами трансформації	26
2.2. Кореляція зразків сакрального мистецтва із засобами трансформативного формоутворення.....	31
2.3 Аналіз сучасних тенденцій з використанням трансформації сакральних елементів у одязі.....	32
Висновки до другого розділу.....	45
РОЗДІЛ 3. РОЗРОБКА ДИЗАЙН–ПРОПОЗИЦІЇ З ПЕРЕДУМОВОЮ ПРАКТИЧНОЇ РЕАЛІЗАЦІЇ ПРОЕКТНОГО РІШЕННЯ.....	46
3.1. Джерело натхнення для створення колекції одягу.....	46
3.2. Формулювання концепції колекції.....	47
3.3. Розробка ескізів моделей колекції.....	49
ЗАГАЛЬНІ ВИСНОВКИ.....	65
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	66
ДОДАТКИ.....	69

ВСТУП

Сучасний світ переживає перехідну епоху, де втрата віри та пошук самоідентифікації стають ключовими аспектами. Це приводить до пошуку нових шляхів виявлення особистої сутності через одяг та модний дизайн. Актуальність цієї теми полягає в критичному аналізі втрати віри в контексті моди та трансформативного формоутворення, інспірованого сакральним мистецтвом. Сакральне мистецтво, що зародилося і розквітло в різних епохах і культурах, втілює глибокі релігійні та духовні цінності. Воно перетинає межі часу і простору, залишаючи свій відбиток в історії та сучасності.

Дослідження полягає у вивченні інтерпретації сакрального мистецтва в сучасному одязі та його впливу на трансформативне формоутворення. Вивчення співвідношення між символікою, формами та естетикою сакрального мистецтва та їх трансформацією у модні твори спрямоване на створення унікальних образів, що не лише передають глибину і значення, але й спонукають до внутрішнього самовиявлення.

Цей проект розширює можливості для дизайнерів одягу, спонукаючи їх досліджувати й використовувати сакральне мистецтво в сучасному дизайні. Його результати виправдовують себе не лише як новаторські ідеї та підходи до створення модних образів, але й як важливий внесок у збагачення культурної спадщини та надання моді глибокого сенсу та естетичної виразності.

Актуальність дослідження. Актуальність теми сакрального мистецтва в одязі полягає в тому, що вона поєднує культурну спадщину, релігійність та сучасну моду. Ця тема є важливою, через:

1. Збереження та відродження культурної спадщини: Сакральне мистецтво є важливою складовою культурних традицій різних народів та епох. Використання його елементів у сучасному одязі

допомагає зберегти та відродити ці цінності, розповідаючи про них новим поколінням;

2. Естетику та виразність: воно відрізняється своєю особливою естетикою, символікою та глибоким значенням. Використання його елементів у модному дизайні надає одязі особливу виразність, дозволяючи створювати унікальні та запам'ятовувані образи;
3. Релігійну та духовну ідентичність: використання сакрального мистецтва елементів у моді може відображати віру, ритуали та цінності, що є важливим для багатьох людей;
4. Міжкультурний обмін: сакральне мистецтво є носієм культурної інформації та має універсальне значення. Використання його елементів у сучасному одязі сприяє міжкультурному обміну, взаєморозумінню та діалогу між різними культурами.

Мета дослідження. Висвітлити втрату віри в традиційні цінності та її вплив на пошук нових шляхів самоідентифікації, де мода та візуальна експресія стають важливими елементами у вираженні нової ідентичності. Зокрема, він ставить за мету підкреслити важливість духовності в збереженні чистоти, любові та милосердя в сучасному світі, які можуть врятувати суспільство від занепаду та аморальності. Проект досліджує роль одягу як ключового інструменту самопрезентації, який може відображати внутрішню сутність людини та демонструвати її ідеї та цінності. Таким чином, він демонструє, як одяг може бути символом чистоти та внутрішньої сутності особистості. Реалізації поставленої мети вирішення наступних задач:

- визначення характерних особливостей сакрального мистецтва, аналіз зразків сакрального мистецтва з різних епох та культур;
- визначення поняття одягу та його функціональності, через його трансформативні властивості;

- виділення ключових елементів форм та символів, які можуть бути використані в трансформативному одязі;
- аналіз тенденцій та вияв необхідних для покращення місць у світогляді суспільства;
- проаналізувати приклади робіт дизайнерів та брендів з використанням сакрального мистецтва;
- розробити проектну пропозицію за сформульованою концепцією.

Об'єкт дослідження: інтерпретація сакрального мистецтва в одязі та його вплив на створення унікальних образів через символіку, форми та естетику.

Предмет дослідження: вплив сакрального мистецтва на трансформативне формоутворення в сучасному одязі та модному дизайні.

Межі дослідження охоплюють період з самого виникнення людства, й до сьогоднішніх днів. Тема сакрального мистецтва та релігії вважається вічною, оскільки вона стосується фундаментальних аспектів людського існування та має глибоке значення для різних культур та епох. Сакральне мистецтво є невід'ємною частиною культурної спадщини багатьох народів. Воно передає цінності, вірування, традиції та історію, що формують ідентичність культури. Ця спадщина передається через покоління і має постійний вплив на суспільство. Географічні межі охоплюють увесь світ, але особлива увага приділяється часу Київській Русі та її територіям за період існування.

Джерела та методи дослідження. Вітчизняні та зарубіжні матеріали (наукові статті, словники, енциклопедії, автореферати, інтернет-ресурси). Візуальні матеріали - зразки робіт дизайнерів і брендів: колекції, окремі моделі, інтернет-сайти, які працюють з сакральним мистецтвом та історичними періодами Київської Русі. В роботі використано такі теоретичні та загально логічні методи, як: дослідницький, порівняння, художньо-композиційний, системний і термінологічний аналіз,

узагальнення отриманих даних, історичний метод та метод систематизації візуального матеріалу.

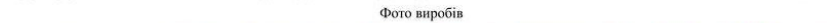
Практична цінність роботи: Результати цього дослідження сприятимуть у розвитку нових підходів до самоідентифікації через моду та визначенні потенційних напрямків для дизайнерської практики. На базі дослідження розроблено колекцію жіночого одягу, та виготовлено 7 сім моделей зі спроектованого модельного ряду. Дана колекція через використання сакрального мистецтва сприяє культурному діалогу та взаєморозумінню між різними поколіннями. Це дозволяє створювати мости між релігіями, традиціями та естетичними підходами, що сприяє взаємному обміну та розширенню культурного горизонту. Також сакральне мистецтво в одязі може надати додатковий духовний вимір сучасному життю. Воно може стимулювати саморефлексію, задум і прагнення до глибшого розуміння себе та своєї ролі у світі, що може бути важливою психологічною підтримкою для людини у сумні часи.

Структура і обсяг дослідження: робота складається зі вступу, трьох розділів, висновку, списку використаних джерел та додатків. Структура розділів роботи зумовлена поставленими завданнями та специфікою матеріалу, що досліджувався. Повний обсяг роботи становить сторінки, текст –сторінок, список джерел –найменувань, додатки –сторінок.

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА НА ЗДОБУТТЯ СВО «МАГІСТР» ЗІ СПЕЦІАЛЬНОСТІ 022 ДИЗАЙН, ОПІ «КОНЦЕПТУАЛЬНИЙ ДИЗАЙН»

ТРАНСФОРМАТИВНЕ ФОРМУВАННЯ СУЧАСНОГО ОДЯГУ ІНСПІРОВАНЕ ЗРАЗКАМИ СОКРАЛЬНОГО МИСТЕЦТВА

Автор проекту: Альянова Наталія. Керівник: док. мист., професор Оксана Лагода. 2023 рік

Експозиційно-графічна складова кваліфікаційної роботи.